ptinent noua peluis habeat. Palle vero id est. corpalia in alia pelui lauent. Vela q̃z ianuariũ. i. cortine q̃ extendunt i eccle-sijs in festis ⁊ i q̃dragesima i alia pelui lauent. Hinc ē q statutũ ē i ꝯcilio ylerdeñ. q ad corpale lauanduz ⁊ ad pallas altar ꝓpria habeat vasa foris i q̃b⁹ nihil aliud laueť Sz ⁊ ꝗm eũdē clementē si altar pal la. i. vestimenta altaris vel cathedra in q̃ sedet sacerdos sacris vestib⁹ indut⁹. vl cā delabrũ. vl velũ. i. pānus vel cortina sup altare pendēs fuerint vetustate ꝯsumpta crement. ⁊ cineres vel in baptisterio vel i pariete aut i fossis pauimētoꝫ vbi non fit transit⁹ iacten. Et nō q ecclesiastica or-namēta benedicūt. vt dicet sub ti. de ꝯse crationib⁹ ⁊ vnctionibus.

De campanis.

Campane sūt vasa enea in nola ciuitate cāpa nie ꝓmo iuuēte. Maioza itaq vasa cāpane a cāpania regione. mioza ve ro nole a nola ciuitate dicunt. Pulsatur aūt ⁊ bñdicitur cāpana. vt p illi⁹ tactuz ⁊ sonitū fideles inuicē inuitent ad ꝓmiuz. ⁊ crescat in eis deuotio fidei. fruges. mētes ⁊ corpa credentiū seruet. pcul pellāt ho stiles exercitus. ⁊ oēs insidie inimici. fra-gor grādinū. pcella turbinū. impet⁹ tēpe-statū ⁊ fulgurum tempent. infestaq toni trua ⁊ vētoꝫ flama suspendat. spūs pcel laꝫ ⁊ aeree potestates ꝓsternant. vt ꝗ au diētes ꝯfugiant ad sancte mr̃is eccl̃ie gre miū añ sancte crucis vexillū cui flectit oē genu ⁊ē. sicut hec singula in bñdictionib⁹ cāpane habent. Sciēdū aūt est q cāpane q̃rū sonoztate ꝯuenit ꝓ̃s ad eccl̃iam ad audiendūt ⁊ clerus ad annūciāduz mane misēdiam dñi ⁊ ꝓ̃citatez ei⁹ p noctē. signifi cāt tubas argēteas q̃b⁹ in vereri lege po-pulus ad sacrificandū accersiebat. de qui bus dicet in. vj. pte sub penthe. Quēad-modū eni vigiles in castris tubis. sic ⁊ ec-clesiaꝫ ministri cāpanaꝫ sonitu se excitāt vt cōtra insidiātē dyabolū ꝓnoctent. Si-gna igit nostra enea sonoziora sunt tubis veteris legis. qz tūc notus erat deus i iu-dea tm̄. nūc vero in omni terra. Sūt etiā durabilioza. significāt eni p̄dicatiōez no-ui testamēti foze ampli⁹ duraturā tubis ⁊ sacrificijs veteris legis. qz vsq ad mundi finē. Siq̃dē cāpane p̄dicatozes significāt q̃ fideles ad silitudinē cāpane ad fidē vo-care dñt. qd̄ significatū est i eo q dñs p̄ce pit moysi vt faceret vestem sūmo pōtifici habētē. lxxij. tintinabula q̃ sonarēt cū pō tifex i sancta sanctoꝫ ingrederet. Ipm q̃ vas os p̄dicatozis designat. iuꝫ illd̄ apl̄i. Fact⁹ sū velut es sonans siue cimbalū tin niens. Duricia metalli fortitudinem desi gnat in mēte p̄dicatozis. Vñ dñs. Dedi frontē tuā duriozē frontib⁹ eoꝫ. Plectrū siue ferrū qd̄ interi⁹ ex vtraq pte feriens sonū reddit: doctozis linguā q̃ scia ornat ⁊ q̃ vtrūq testamētū resonare fac̄ figurat Prelatus q̃ absq scia p̄dicationis est q̃si cāpana sine plectro. iuꝫ illud Greg⁹. Sa cerdos si p̄dicationis est inscius. quā cla-mozis vocē daturus est p̄co mutus. ē eni quasi canis mutus latrare nō valēs. Ipa ꝓ̃o pcussio denotat q p̄dicator ꝓmuz de-bet per correctionē i se vicia ferire ⁊ post-modum ad aliena exprobāda accedere ne contra doctrinā apl̄i alijs p̄dicans ipe re-probus inueniatur. Unde ps̄. Peccatori autez dixit deus q̃re tu enarras iusticias meas ⁊ assumis testamētuz meū p os tuū Sue nanq actionis exemplo plerūq ac-cendit q̃s eruditione ꝓmonis mouere: ne quit. Uinculū ꝓ̃o quo plectrū vasi ꝯiun-git seu ligat ē moderatio q̃ lingua tpatur q̃ ad tractū corde. id est. ad autoritatē scri pture linguā mouet p̄dicatozis. Lignū in quo cāpana pēdet lignū dñice crucis sigt qd̄ ideo q̃ñq a supiozib⁹ cōtinet: qz crux ab antiquis patrib⁹ nunciat. Instrumen ta q̃bus i ipm lignuz alligatū seu affixū est oracula sunt ꝓphaꝫ. Ligatura ꝓ̃o ferrea q̃ cāpana ligno ꝯiūgit charitatē denotat p quā p̄dicator indissolubilit cruci affix⁹ glriat dicēs: Mihi absit gloriari nisi i xpo do. no. Cauilla ligno affixa qua mediāte cāpana pulsatur rectā p̄dicatozis mētē si-gnat q̃ diuinis mādatis inherēs illa fide-liū aurib⁹ pfrequentē pulsationē inculcat Funis aūt ab illa pendēs qua campana pulsatur est humilitas seu vita predicato ris. Funis etiā ipa vite nostre mensuram ostendit. Adhuc cuz funis initiū habeat a ligno a quo cāpana pendet per qd̄ crux dominica intelligitur: recte sacrā scriptu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ram a ligno sancte crucis descendentez signat. Sicut etiaz funis ex trib⁹ est funiculis. ita ⁊ scp̄tura ex trinitate ꝓsistit. s. ex historia. ex allegoria ⁊ ex moralitate Funis q̄ descēdens a ligno i manu sacerdotis est scp̄tura a mysterio crucis descendēs i ore predicatoris. Rursus ideo funis vsq̄z ad man⁹ q̄bus ꝓtinet extendit. qz scriptura vsq̄z ad opa transire debet. Funis q̄z eleuatio ⁊ depssio in pulsando denotat q̄ sacra scriptura aliqñ loquit de altis. aliqñ de inferioribⁿ. seu q̄ p̄dicator qñq̄z ꝓpter aliq̄s alta dic. qñq̄z ꝓpt alios ꝓdescendit iuxt illud apli. Siue excedim⁹ ꝓpt deū. siue ꝓdescendim⁹ ꝓpter vos. Adhuc sacerdos deorsū funē trahit dū ad actiuā vitā a ꝓtēplatiōe descēdit. ipe ꝓo sursū trahit dū scriptura docēte in ꝓtēplationē erigit Deorsū etiā trahit dū scripturaz ad lrāz q̄ occidit itelligit. sursū trahit dū spūaliter eā exponit Rursus ꝓm Greg. deorsū trahit ⁊ sursū trahit. dū i ea se metit q̄ntum videlz i prauis iaceat. ⁊ q̄ntuz ad bona faciēda ꝓficiat. Sed ⁊ ex tractu funis cāpana resonat. ꝓlis ad expositionē sacre scripture adunat. p̄dicator audit ⁊ ꝓlis i vnitate fidei ⁊ charitatis vnit Sacerdos ita q̄z q̄ se recognoscit p̄dicatiōis debitorem nō se subtrahat a mouēdis signis. qm̄ ⁊ filij aaron clangebāt tubis. Funē q̄ mouet q̄ fratres aut populum ex officio ꝓuocat. Anulus i fine corde p quē in plerisq̄z locis corda trahit est corona p̄mij seu pseuerātia in finē vel ē ipa diuina scriptura Poꝛro sauinian⁹ papa statuit vt hore diei per ecclias pulsent. Et nota q̄ ad diuina officia p. xij. diei horas cāpane cōiter duodecies pulsant. videlz in p̄ma hora semel. et in vltima siliter semel. qz ab vna deo oia ⁊ idē vn⁹ erit oia in oib⁹. In tertia pulsat ter p scda tertia ⁊ q̄rta horis q̄ sub illa cātant. Siliter et in sexta ter p trib⁹ videlz p q̄nta p sexta ⁊ septima horis. Siliter i nona ter p trib⁹. ad vespas ꝓo q̄ ē. xj. hora nō solū semel ꝗ etiaz multipliciter qz in tpe gratie multiplicata ē p̄dicatio apl̄oꝝ. Itē in nocte ad matutinū sepe. qz sepe exclamādū ē. Exurge q̄ dormis. ⁊ exurge a mortuis. Cōmuniter tñ ter pulsat in nocturnis Primo cū squilla q̄ significat paulū acute p̄dicantez. Scda pulsatio significat barnabā sibi associatum. Tertia inuit q̄ iudeis repellētib⁹ ꝓbū dei. apl̄i ꝓuerterūt se ad gētes q̄s in fide trinitatis q̄ttuꝛ euāgelioꝝ imbuerūt disciplinis. Ñ ⁊ q̄dam q̄ter pulsant. Et nō sex eē genera tintinabuloꝝ q̄b⁹ in ecclia pulsat. scz squilla cimbaluz. nola. nolula seu dupla. cāpana ⁊ signuz. Squilla pulsat in triclinio. i. refectorio. Cimbalū i claustro. Nola in choro. Nolula seu dupla i horologio. Cāpana i capanili. Signum i turri. Nōlibet tñ hoꝝ p̄t generaliter tintinabulū nūcupari Varijs q̄ designat vocabulis qz p̄dicatores p illa designati ad mlta necessarij sūt Sane i tota septuagesima. sb q̄ q̄dragesima ꝓtinet. in dieb⁹ pfestis nō debet ꝓpulsari nec cōpulsari. nec depulsari sed soluz simpulsari. i. simpliciter pulsari ad horas diei vel matutinas. In ecclesijs tñ bñ ordinatis bis pulsat ad p̄mā. Primo ad inuocādū. Scdo ad inchoanduz. In tertia ter ꝓm numerū horaꝝ q̄ sb illa pulsant vt p̄missū ē. vna ad inuocādū. alia ad cōgregandū tertia ad inchoanduz. Siliter fit i sexta ⁊ in noua. ⁊ eedē cāpane ⁊ eodez ordine pulsant ad matutinas simplicit Ad missam ꝓo ⁊ ad vesperas duab⁹ dūtaxat cāpanis pulsat. In minoribⁿ ꝓo ecclesijs simpliciter tm̄ pulsandū est iuxt p̄missa. et b̄ in ferijs. In dñicis ꝓo ⁊ solēnib⁹ dieb⁹ put in alijs tēporib⁹ cōpulsat. Quia eni p̄dicatores q̄ per campanas figurant tpe gre crebri⁹ abūdant ⁊ optune ⁊ importune instāt. idcirco in festis que ad gratiā p tinēt cāpane tumultuosius tinniūt. ⁊ plixius ꝓcrepāt vt dormiētes ⁊ ebriosos excitēt ne dormiāt vltra modū. Quid autē significet compulsatio quādo cantat Te deū laudam⁹. in q̄nta pte sub ti. d̄ nocturnis dicet Veruz aliq̄ moriēte cāpane dñt pulsari vt ꝓlus hoc audiēs oret p illo. p muliere q̄dem bis. p eo q̄ ipa inuenit alteritatem. p̄mo eni fecit hominē alienuz a deo. quare secūda dies non habuit bñdictionem. Poꝛro viro ꝓo ter pulsat. qz p̄mo inuenta est in hoie trinitas. Primo enim format⁹ est adam de terra. deinde mulier ex adaz. postea homo creatus est ab vtroq̄z. ⁊ ita est ibi trinitas. Si aūt clericus sit tot vicib⁹ simpulsat q̄t ordines habuit ipe Ad vltimū ꝓo cōpulsari debet cū oibus

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

campanis. vt ita sciat ꝓl's ꝑ q̃ sit oratiuz. Debet etiã cõpulsari qñ fun' ad ecclĩaz ⁊ qñ de ecclĩa ad tumulũ deportat. Cetera cãpane in ꝓcessiõib' pulsant. vt demones timẽtes fugiant. put in ãrta ꝓte sb ti. de accessu põ. ad al. dicet. Timent enĩ audítis tubis ecclĩe mlitãt' scz cãpanis. sic aliq̃s tyrãn' timet audiens i terra sua tubas alicui' potẽtis regis inimici sui. Et ꝗ etiã est causa q̃re ecclĩa videꝫ ꝯcitari tempestatẽ cãpanas pulsat vt scz demones tubas eterni regis. i. cãpanas audiẽtes territi fugiãt. ⁊ a tẽpestatis ꝯcitatiõe q̃escãt ⁊ vt ad cãpane pulsationẽ fideles admoneant ⁊ puocẽt ꝑ instãti ꝑiculo orationi insistere. Silẽt aũt cãpane triduo ante pasca. vt dicet in sexta ꝓte sub q̃nta feria cene. Rursus capane tpe interdicti silẽt. qꝛ sepe ob delictuz subditoꝝ impedit lingua ꝑdicatoꝝ. iuxta illud ꝓpbe. Linguã tuã adherere faciã palato tuo. qꝛ domus id ẽ. ꝓl's exasperãs. i. inobediẽs ẽ. Habet etiã ecclĩa organa. de q̃bus in ãrta ꝓte sb ti. de sanctis dicet.

De cimiterio ⁊ alijs loc sacr ⁊ religiosis

Hinc de cimiterio ⁊ alijs sacris ac religiosis locis dicam'.

Hane venerabiliũ locoꝝ alia sunt hũane necessitati deputata. alia orationi dicata. Loca hũana necessitati deputata sũt xenodochium zenostoriũ q̃d idẽ ẽ vasochomiũ gerotecomiũ orphanotrophiũ ⁊ belphotrophiũ. Sancti eteni p̃res ⁊ religiosi p̃ncipes hmõi instituerunt loca in q̃b' paupes. pegrini. senes. orphani. infantes. emeriti. infirmi. ibecilles. ⁊ saucij recipent ⁊ fouerent. Et nõ ꝯ geronta grece d̃: senex latine. Loco rũ aũt oratiõi dicatorũ alia sũt sacra. alia sũt sancta. alia religiosa. Sacra sũt q̃ per man' põtificũ rite dedicata ⁊ deo sanctificata sũt. q̃ varijs noib' appellant. put sub ti. de ecclĩa p̃missum est. Sancta sũt loca emunitatis siue p̃uilegiata Fuitorib' ⁊ ministris ecclĩaꝝ deputata. de q̃b' videlz sb interminatiõe certe pene vel a iure vel ꝑ speciale p̃uilegiũ iterdicit: ne q̃s illa violare p̃sumat. sic sũt atria ecclĩaꝝ. ⁊ i q̃bsdam locis claustra infra q̃ sũt dom' canonicoꝝ. in q̃b' reis cuiuscũq̃ sceleris ꝯfugientib' si se ibi receperint securitas p̃stat. Et ꝗm statuta legalia porte et theatra ciuitatũ. Religiosa sũt vbi cadauer hois integrũ vel etiaz caput tm̃ sepelit. qꝛ nemo p̃t duas sepulturas hr̃e. Corp' ꝯo vel aliq̃d aliud mẽbrũ absq̃ capite sepultũ non fac locũ religiosũ. Hz ⁊ ꝗm legalia instituta cadauer iudei vel gẽtilis vl' infãtis nõ dũ baptizati. locũ in q̃ sepultũ ẽ religiosũ facit. ꝗm religionẽ tũ xp̃ianã ⁊ canonicaz doctrinã solũ xp̃iani cadauer locũ fac religiosũ. Et nõ ꝯ q̃cq̃d ẽ sacrũ ẽ religiosuz ⁊ nõ econtra. Cetex loc' iste religiosus diuersimode appellat videlz cimiteriũ poliantrũ siue antropolis q̃d idẽ est. Item sepulcrũ mausoleũ q̃d etiã idẽ est. dormitoriũ. tumul'. monumẽtũ. ergastulũ. sarcofag'. piramis. bustũ. vrna. ⁊ spelũca. Cimiteriũ d̃: a cimẽ q̃d ẽ dulce. ⁊ sterion q̃d ẽ statio. ibi enĩ dulcit defũctoꝝ ossa quiescũt ⁊ saluatoris aduẽtũ expectãt. Vl' qꝛ ibi sũt cimices. i. vermes vltra modũ fetẽtes. Poliãtrũ d̃: q̃si pollutũ antrum ꝓp' cadauera hoiuz ibi sepultoꝝ. Vel polianrũ iterp̃tat multitudo viroꝝ. a polis q̃d ẽ pluralitas. ⁊ antros q̃d ẽ vir. ⁊ ꝗm ꝗ ꝑpie d̃: cimiteriũ ꝓp' multitudinẽ hoiuz ibi sepultoꝝ. Sitr ⁊ antropol' q̃d idem ẽ. Sepulcꝝ d̃: q̃si sine pulsu. qꝛ q̃ ibi sepelit pulsu caret. vl' ẽ loc' vbi ossa ꝯdũt. Mausoleũ dictũ ẽ a q̃dã q̃ dict' ẽ mausole' qui fuit diues et potẽs. ⁊ ab arthemesia eius vxore valde dilect' adeo ꝯ eo defũcto ipsa gloriosũ ei cõstruxit sepulcrũ q̃d vocauit mausoleũ a noie viri sui. Exinde igit mos inoleuit vt q̃libet preciosa sepultura mausoleũ nũcupet. Dormitoriũ d̃: a dormiẽdo. qꝛ ibi corpa sctõꝝ q̃escunt q̃ i dño dormiũt. Tumul' d̃: q̃si tumẽs tell'. qm̃ hoie i terra sepulto terra aliquantulũ eleuat. Monumẽtũ d̃: qꝛ monet mẽtem cuiuslibet inspicientis vt recordet qꝛ cinis ẽ ⁊ in cinerẽ reuertet. Ergastuluz d̃: ab erge q̃d est opus vel ab erga q̃d est labor et sterion q̃d est statio. ibi enim req̃escũt corpora eoꝝ q̃ in domino moriunt. Vñ beati mortui q̃ in dño moriũt. amodo iam dicit illis spiritus vt te. a. la. s. Sarcofagus d̃: a sarcos q̃d est caro ⁊ fagin q̃d ẽ comedere. qꝛ ibi caro comedit. i. cõsumit. Piramis d̃: a pir q̃d est ignis; qꝛ corpa igne